

PyWeek

Gün 1 — Alqoritmlər & Python-un əsasları

2 saatda sıfırdan alqoritmik məsələləri həll etməyə doğru

Today's Roadmap

0:00 – 0:30

Welcome & Setup

Intros, install check, icebreaker

0:30 – 1:10

Python Basics

Variables, loops, conditionals, functions

1:10 – 1:20

Break

Stretch & recharge

1:20 – 1:50

Dictionaries & Data

Key-value pairs, reading files & CSV

1:50 – 2:10

Mini Challenges

Solve puzzles in Python!

2:10 – 2:30

Wrap-up & Preview

What's next on Days 2 & 3

Günün planı

0:00 – 0:30

Giriş & Quraşdırma

Tanışlıq, Giriş, Yükləmələr

0:30 – 1:10

Python-un əsasları

Dəyişənlər, döngülər, şərtlər, funksiyalar

1:10 – 1:20

Fasilə

Fasilə

1:20 – 1:50

Lüğətlər & Data

Açar-dəyər, fayllar, CSV, NumPy, Pandas, Matplotlib

1:50 – 2:10

Kiçik Challenge'lər

Python-da kiçik tapşırıqların həlli

2:10 – 2:30

Yekun & icmal

Növbəti günlərdə ediləcəklərin izahı

Giriş & Quraşdırma

0:00 – 0:20

İlkin quraşdırma

- Python 3.10+
- VS Code və ya istənilən editor
- Terminal / Command Line

Sürətli Tanışlıq (Icebreaker)

- Adınız & haqqınızda
- Nəyi prototipləşdirmək istəyirsiniz
- Sevimli atışdırmalıq (vacibdir!)

 Tip: Terminal açıb `python --version` yazaraq quraşdırmanı yoxlayın

Alqoritm nədir?

Məsələlərin addım-addım həll edilmə və ya tapşırıqın icra edilmə ardıcılığıdır.

Sonlu

Müəyyən edilmiş addımlardan sonra mütləq sonlanmalıdır

Dəqiq

Hər addım aydın olmalıdır və birmənalı təyin edilməlidir

Effektiv

Verilən təlimatlara uyğun nəticə verməlidir

</> Python əsasları – Dəyişənlər & Data Tipləri

variables.py

```
# Rəqəmlər (Numbers)
age = 25
temperature = 36.6

# Sətirlər (Strings)
name = "PyWeek"
greeting = f"{name}-ə xoş gəlmisiniz!"

# Siyahılar (Lists)
scores = [95, 87, 92, 78]
average = sum(scores) / len(scores)

# İkili (Booleans)
is_beginner = True
```

Əsas Data Tipləri

int 25, -3, 0

float 3.14, 36.6

str "hello", "PyWeek"

list [1, 2, 3]

bool True, False

</> Python əsasları – Döngülər & Şərtlər

for_loops.py

```
# Siyahı üzərindən döngü (Iterate over a list)
meyveler = ["alma", "gilas", "nar"]
for meyve in meyveler:
    print(meyve)

# Range ilə döngü (Range-based loop)
for i in range(5):
    print(i) # 0, 1, 2, 3, 4
```

while_loop.py

```
say = 0
while say < 3:
    print(f"Say: {say}")
    say += 1
```

conditionals.py

```
nəticə = 85

if nəticə >= 90:
    qiymət = "A"
elif nəticə >= 80:
    qiymət = "B"
else:
    qiymət = "C"
```

functions.py

```
def salamlama(ad):
    return f"Salam, {ad}!"

mesaj = salamlama("PyWeek")
print(mesaj)
```

Günün planı

0:00 – 0:30

Giriş & Quraşdırma

Tanışlıq, Giriş, Yükləmələr

0:30 – 1:10

Python-un əsasları

Dəyişənlər, döngülər, şərtlər, funksiyalar

1:10 – 1:20

Fasilə

Fasilə

1:20 – 1:50

Lüğətlər & Data

Açar-dəyər, fayllar, CSV, NumPy, Pandas, Matplotlib

1:50 – 2:10

Kiçik Challenge'lər

Python-da kiçik tapşırıqların həlli

2:10 – 2:30

Yekun & icmal

Növbəti günlərdə ediləcəklərin izahı

Lüğətlər (Dictionaries) – Açar-Dəyər cütləri

dictionaries.py

```
# Lüğət yarat (Create a dictionary)
gen = {
    "ad": "BRCA1",
    "xromosom": 17,
    "uzunluq": 81189
}

# Verilənlərin dəyərlərinə əlçatmaq (Access values)
print(gen["ad"]) # BRCA1

# Üzərinə əlavə et / Yenilə (Add / update)
gen["funksiyasi"] = "DNA repair"

# Açarlar və dəyərlər üzərindən döngü aparmaq (Loop through keys
& values)
for key, val in gen.items():
    print(f"{key}: {val}")
```

Lüğətləri (Dicts) nə zaman işlətməli?

Metadata-nı saxlamaq

Genetik info, eksperiment parametrləri

Saymaq

Sözün tezliyini, nukleotid sayını

Əlaqələri xəritələşdirmək

Növlərin mühitlə, ID-in adla

Konfiqurasiya

Analiz üçün parametrlər

💡 Lüğətlər (Dicts) elmdə hər yerdədir - onları data-larınız üçün etikətlənmiş konteynerlər kimi düşünün.

Data ilə İş — Fayllar & CSV

Mətn Faylını Oxumaq

```
# Bütün faylı oxumaq
with open("data.txt") as f:
    content = f.read()

# Sətir-sətir oxumaq
with open("data.txt") as f:
    for line in f:
        print(line.strip())
```

CSV Faylını Oxumaq

```
import csv

with open("samples.csv") as f:
    reader = csv.DictReader(f)
    for row in reader:
        print(row["species"])
        print(row["count"])
```

Hamısını Birləşdirək — Dataset Analizi

```
import csv
counts = {} # növləri saymaq üçün lüğət
with open("observations.csv") as f:
    for row in csv.DictReader(f):
        species = row["species"]
        counts[species] = counts.get(species, 0) + 1
print(counts) # {"Canavar": 12, "Qartal": 8, ...}
```


NumPy — Ədədi Hesablamalar

numpy_basics.py

```
import numpy as np

# Massiv yaratmaq
a = np.array([1, 2, 3, 4, 5])
b = np.zeros(10)
c = np.linspace(0, 1, 100)

# Əməliyyatlar (elementwise)
print(a * 2)    # [2, 4, 6, 8, 10]
print(a ** 2)   # [1, 4, 9, 16, 25]

# Statistika
print(np.mean(a)) # 3.0
print(np.std(a))  # 1.41
print(np.max(a))  # 5
```

Nə üçün NumPy?

Sürətli hesablamalar

Python siyahılarından 50x sürətli

Elementwise əməliyyatlar

Döngü yazmadan bütün massivə tətbiq

Elmi funksiyalar

sin, cos, log, exp, FFT, matris əməliyyatları

Digər kitabxanaların əsası

Pandas, Matplotlib, SciPy hamısı NumPy üzərindədir

Pandas — Data Analizi

pandas_basics.py

```
import pandas as pd

# CSV oxumaq (bir sətirdə!)
df = pd.read_csv("observations.csv")

# İlk sətirləri görmək
print(df.head())

# Əsas statistika
print(df.describe())

# Sütun üzrə filtrlə
dağlar = df[df["region"] == "Dağlıq"]

# Qruplama & sayma
nəticə = df.groupby("species")["count"]
print(nəticə.sum())
```

CSV modulu vs Pandas

 csv modulu ilə:

6 sətir kod
Döngü lazımdır
Statistika əl ilə

 Pandas ilə:

1 sətir: `pd.read_csv()`
`df.describe()` – avtomatik
`df.groupby()` – güclü qruplama

Matplotlib — Vizuallaşdırma

line_plot.py

```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

x = np.linspace(0, 10, 100)
y = np.sin(x)

plt.plot(x, y, label="sin(x)")
plt.xlabel("Zaman")
plt.ylabel("Amplituda")
plt.title("Sinus Dalğası")
plt.legend()
plt.show()
```

bar_chart.py

```
növlər = ["Canavar", "Qartal",
          "MaraL", "Ayı"]
saylar = [19, 11, 23, 5]

plt.bar(növlər, saylar,
        color=["green", "gold",
              "brown", "gray"])
plt.title("Heyvan Müşahidələri")
plt.ylabel("Say")
plt.show()
```

scatter_plot.py

```
# Scatter plot
x = np.random.randn(50)
y = 2*x + np.random.randn(50)*0.5

plt.scatter(x, y, alpha=0.7)
plt.xlabel("X dəyişəni")
plt.ylabel("Y dəyişəni")
plt.title("Korrelyasiya")
plt.show()
```

histogram.py

```
# Histogram
data = np.random.randn(1000)

plt.hist(data, bins=30,
         color="skyblue",
         edgecolor="black")
plt.title("Normal Paylanma")
plt.xlabel("Dəyər")
plt.show()
```

Günün icmalı

0:00 – 0:30

Giriş & Quraşdırma

Tanışlıq, Giriş, Yükləmələr

0:30 – 1:10

Python-un əsasları

Dəyişənlər, döngülər, şərtlər, funksiyalar

1:10 – 1:20

Fasilə

Fasilə

1:20 – 1:50

Lüğətlər & Data

Açar-dəyər, fayllar, CSV, NumPy, Pandas, Matplotlib

1:50 – 2:10

Kiçik Challenge'lər

Python-da kiçik tapşırıqların həlli

2:10 – 2:30

Yekun & icmal

Növbəti günlərdə ediləcəklərin izahı

Kiçik Challenge-lər

1:50 – 2:10 • Python redaktorunuzda sınayın!

01

Maksimumu Tap

`max()` istifadə etmədən siyahıdakı ən böyük ədədi tapan funksiya yazın.

Asan

02

Sətiri Tərsinə Çevir

Sətiri tərsinə çevirən funksiya yazın. Slicing olmadan edə bilərsiniz?

Asan

03

Saitləri Say

Verilmiş cümlədə sait hərflərin sayını lüğət ilə hesablayın.

Orta

04

Söz Tezliyi

Mətn faylı oxuyun və hər sözün neçə dəfə təkrarlandığını hesablayın. İlk 5-i göstərin.

Çətin

Günün icmalı

0:00 – 0:30

Giriş & Quraşdırma

Tanırlıq, Giriş, Yükləmələr

0:30 – 1:10

Python-un əsasları

Dəyişənlər, döngülər, şərtlər, funksiyalar

1:10 – 1:20

Fasilə

Fasilə

1:20 – 1:50

Lüğətlər & Data

Açar-dəyər, fayllar, CSV, NumPy, Pandas, Matplotlib

1:50 – 2:10

Kiçik Challenge'lər

Python-da kiçik tapşırıqların həlli

2:10 – 2:30

Yekun & icmal

Növbəti günlərdə ediləcəklərin izahı

→ Növbəti Workshopda?

Bu Gün Öyrəndikləriniz

Python əsasları, lüğətlər, fayllar, CSV, NumPy, Pandas, Matplotlib

"Proqramlaşdırmanı öyrənməyin ən yaxşı yolu etməkdir."

— Gün 2-də görüşək!

Gün 2

Sahəyə özəl tapşırıqlar

- Bioinformatika: DNT ardıcılıqları
- Neyroelm: Signal analizi
- Təbiət Elmləri: Ekoloji data

Gün 3

Kiçik Layihələr

- Sahəniz üçün real alətlər qurun
- Nəticələrinizi təqdim edin
- Bacarıqlarınızı irəli aparın